

Власенко Л.В., Суліма І.І

Національний університет харчових технологій (Київ)

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВНЗ

Метою навчання іноземної мови студентів немовних ВНЗ є навчання спілкування іноземною мовою. Згідно з вимогами програми вищої школи, студенти повинні вміти на основі запропонованої ситуації обмінюватися думками, переконувати, коментувати, описувати, порівнювати, висловлювати свою думку, погоджуватися з думкою інших або навпаки спростовувати її.

Для навчання спілкування іноземною мовою необхідно забезпечити мовленнєву взаємодію його учасників.

Для реалізації цієї взаємодії необхідне виконання викладачем наступних професійних функцій: консультанта, координатора, ініціатора, лідера і рівноправного учасника спілкування. Навчальний процес з використанням комп'ютера має низку специфічних особливостей порівняно з традиційними формами навчання. Завдяки комп'ютеру, інвентар наочності у навчанні іноземних мов вимагає більшої уваги.

Проблемі впровадження комп'ютерних технологій, мультимедійних засобів навчання приділяють увагу багато дослідників. Перспективи проблеми та застосування мультимедійних засобів навчання розглядають у своїх працях А. Гуржій, М. Жалдак, А. Петухова, Е. Полат, И. Цатурова, І. Роберт, С. Томпсон; методику формування іноземної комунікативної компетенції досліджують В. Бухбіндер, Г. Китайгородська, Ю. Пассов, В. Скалкін, О. Тарнопольский та інші.

Використання комп'ютерних технологій, мультимедійних засобів навчання вносить зміни в зміст і структуру навчальної діяльності.

Комп'ютерні технології та мультимедійні засоби мають колосальні інформаційні можливості. Однак якими б властивостями не володів той чи інший засіб навчання, інформаційне предметне середовище, первинні

дидактичні завдання, особливості пізнавальної діяльності тих, хто навчається, зумовлені визначеними цілями навчання. Компютерні технології та мультимедійні засоби з усіма своїми можливостями і ресурсами – це засіб реалізації цих цілей і задач.

Комунікативна компетенція в сучасному її розумінні передбачає формування здатності до міжкультурної взаємодії [9], що є особливо важливим у процесі удосконалення навичок і вмінь володіння англійською мовою студентів.

Для того, щоб сформувати комунікативну компетенцію поза мовним оточенням, недостатньо наповнити практичне заняття умовно-комунікативними або комунікативними вправами, які дозволяють вирішувати поставлені задачі. Важливо надати студентам можливість мислити, вирішувати певні проблеми, які породжують думки. Основна ідея подібного підходу до вивчення іноземної мови полягає в тому, щоб перенести акцент із різного виду вправ на активну розумову діяльність студентів, що вимагає володіння певними мовними засобами.

Впровадження нових інформаційних технологій у процес навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах пов'язане з певними труднощами. Це пояснює фрагментарний характер використання комп'ютерів і недостатню координацію відповідних розробок, їх планування та фінансування. Комп'ютер організовує самостійну роботу з мовним матеріалом і керує ним, контролює засвоєння студентом матеріалу за допомогою таких вправ, як діалог, що передбачає питання-відповідь, діалог з вибірковою відповіддю, діалог з вільно конструйованою відповіддю, вправи на заповнення пропусків тощо, а також оцінює роботу студента.

Отже багато сучасних педагогічних та методичних ідей виявляються перспективними для розробки мультимедійних засобів навчання іноземних мов. При створенні програмних продуктів стала явною необхідність врахування психологічних особливостей студентів, використання матеріалів, які навчають міжкультурної комунікації, що передбачає врахування

принципу комунікативного підходу в процесі розвиваючого та ігрового навчання [2].

При застосуванні мультимедійних продуктів сам комп'ютер є засобом реалізації методів, а мультимедійні лекція, самотійна робота з навчальним продуктом (самонавчання), групова робота з мультимедійним ресурсом – форми втілення засобів або прояв методів. Згадані форми, з одного боку, є способами управління пізнавальною діяльністю студентів, з іншого – організаційними формами навчання, оскільки є способами здійснення взаємодії студентів із мультимедійними засобами навчання.

Навчальні системи можна розподілити на дві групи залежно від того, як відбувається взаємодія студента з мультимедійним продуктом: безпосередньо чи опосередковано. Під час індивідуальної форми навчання студент безпосередньо, без допомоги педагога, взаємодіє з мультимедійним продуктом – один на один. За умови групової форми навчання взаємодія студентів з мультимедійним ресурсом може відбуватися опосередковано, тобто через педагога. Студенти разом обговорюють і розв'язують поставлені перед ними навчальні завдання. Позитивним у такій формі навчання є те, що не втрачається можливість "живого" спілкування і користувач не замикається на собі. При цьому формується іншомовна комунікативна компетенція.

У вищій школі функціонують різноманітні організаційні форми навчання: лекція, практичне заняття, семінар, лабораторна робота, курсовий проект, практикум, контрольована самотійна робота, консультація, конференція, які спрямовані на теоретичну та практичну підготовку [2]. Ефективність упровадження мультимедійних технологій залежить від форми навчання.

Література

1. Галузинський В. М. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні: Навчальний посібник / В.М. Галузинський, М.Б. Євтух. – К. : ІНТЕЛ. – 1995. – 168 с.

2. Полат Е. С. Интернет в преподавании иностранных языков / Е.С. Полат // Интернет в гуманитарном образовании. – М. – 2001. – С. 35.